ARREST VAN 11 MEI 1982

in de zaak A 81/3

Inzake :

de Heer Theodorus Johannes LADAN

tegen

Mevrouw Anna Cornelia Hendrika DE BRUIN

Procestaal : Nederlands

ARRET DU 11 MAI 1982

dans l'affaire A 81/3

En cause :

Monsieur Theodorus Johannes LADAN

contre

Madame Anna Cornelia Hendrika DE BRUIN

Langue de la procédure : le néerlandais

HET BENELUX-GERECHTSHOF

in de zaak A 81/3

Gezien de brief van 26 mei 1981 van de Griffier van de Hoge Raad der Nederlanden met het daarbij gevoegde voor eensluidend gewaarmerkte afschrift van het arrest van de Hoge Raad van 22 mei 1981 in de zaak van Theodorus Johannes Ladan, wonende te 's-Gravenhage, tegen Anna Cornelia Hendrika de Bruin, wonende te Rijswijk ;

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN :

Overwegende dat de Hoge Raad daaromtrent het volgende heeft vastgesteld :

"Nadat tussen partijen echtscheiding was uitgesproken, heeft het Gerechtshof te 's-Gravenhage bij onherroepelijk geworden beschikking van 9 juli 1978 de moeder benoemd tot voogdes over de minderjarige - in 1972 geboren - dochter van partijen en de vader tot toeziend voogd, en tevens de afgifte van het kind aan de moeder bevolen. Deze beschikking is, voor zover betreft het bevel tot afgifte, uitvoerbaar bij voorraad verklaard. Zij is aan de vader betekend met bevel het kind aan de moeder af te geven. De vader is echter in gebreke gebleven het kind, dat oorspronkelijk bij hem thuis verbleef doch later bij anderen is ondergebracht, aan de zorg van de moeder toe te vertrouwen. Op 14 december 1978 is de vader door de politierechter veroordeeld ter zake van het opzettelijk onttrekken van het kind aan het over haar gestelde gezag tot een geldboete van f 250,-- alsmede tot een voorwaardelijke gevangenisstraf voor de duur van een maand.
In de onderhavige procedure heeft de moeder in kort geding de veroordeling van de vader gevorderd om het kind aan haar af te geven, zulks op verbeurte van een dwangsom en met uitvoerbaarverklaring van het vonnis door lijfsdwang. De President van de Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage heeft deze vordering bij vonnis van 31 januari 1979 toegewezen behalve wat betreft de uitvoerbaarverklaring door lijfsdwang, welk vonnis door het Gerechtshof te 's-Gravenhage bij arrest van 16 mei 1980 is bekrachtigd" ;

./.

Overwegende dat partij Ladan tegen het arrest van het Gerechtshof te 's-Gravenhage beroep in cassatie heeft ingesteld en dat de Hoge Raad het voor de beslissing op dit beroep onder meer nodig heeft geacht vast te stellen of de in de artikelen 611a en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering aan de rechter toegekende bevoegdheid om op vordering van een der partijen de wederpartij te veroordelen tot betaling van een dwangsom voor het geval aan de hoofdveroordeling niet wordt voldaan, ook is gegeven voor hoofdveroordelingen tot nakoming van verplichtingen uit het familierecht als waarvan hier sprake is." ;

Overwegende dat de Hoge Raad, oordelend dat bedoelde vaststelling niet kan geschieden zonder de beantwoording van enkele vragen van uitleg van de Benelux-Overeenkomst houdende Eenvormige wet betreffende de dwangsom en van de daarbij behorende Eenvormige wet, de volgende vragen aan het Benelux-Gerchtshof heeft voorgelegd :

"A. Is de bedoelde eenvormige wet ook van toepassing op gevallen waarin de hoofdveroordeling in de zin van artikel 1 van die wet strekt tot nakoming van een verplichting uit het familierecht als waarvan in deze zaak sprake is ?

B. Zo neen, heeft genoemde Benelux-Overeenkomst de strekking (a) de mogelijkheid uit te sluiten dat in de nationale wetgeving van een of meer van de drie landen de toepasselijkheid van de regeling tot de onder 2 bedoelde gevallen wordt uitgebreid, dan wel (b) een dergelijke uitbreiding slechts toe te laten als de betreffende nationale wetgever zich dienaangaande uitdrukkelijk in die zin heeft uitgelaten ?" ;

TEN AANZIEN VAN HET VERLOOP VAN HET GEDING :

Overwegende dat de Griffier van het Benelux-Gerechtshof een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift van het arrest van de Hoge Raad heeft gezonden aan partijen en aan de Ministers van Justitie van België, van Nederland en van Luxemburg ;

Overwegende dat Mr. L. van Heijnigen, advocaat te 's-Gravenhage, namens partij Ladan een memorie en een aanvullende memorie heeft ingediend, strekkende - voor zover hier van belang - tot een ontkennende beantwoording van vraag A ;

./.

Overwegende dat Mr P.J. van der Wilk, advocaat te Voorschoten, namens partij de Bruin een memorie heeft ingediend, strekkende - voor zover hier van belang - tot een bevestigende beantwoording van vraag A ;

Overwegende dat de Ministers van Justitie geen gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid een schriftelijke uiteenzetting in te dienen ; dat overigens geen schrifturen zijn ingediend en dat een mondelinge toelichting is verzocht noch bevolen ;

Overwegende dat de Advocaat-Generaal Dumon op 11 februari 1982 schriftelijk conclusie heeft genomen ;

TEN AANZIEN VAN HET RECHT :

Betreffende de door de Hoge Raad onder A gestelde vraag :

Overwegende dat de Benelux-Overeenkomst houdende Eenvormige wet betreffende de dwangsom, voor zover hier van belang, bepaalt :

Artikel 1 : "Elk der Overeenkomstsluitende Partijen verbindt zich de eenvormige wet betreffende de dwangsom, vervat in de bijlage van deze Overeenkomst, in haar wetgeving op te nemen met ingang van de datum van inwerkingtreding van de Overeenkomst hetzij in een der oorspronkelijke teksten, hetzij in beide teksten." ;

Artikel 3 : "1. Elk der Overeenkomstsluitende Partijen staat het vrij alle of sommige rechtsvorderingen tot nakoming van arbeidsovereenkomsten van het toepassingsgebied van de eenvormige wet uit te sluiten.

2. Onverminderd het bepaalde in lid 1 kan ten aanzien van deze Overeenkomst en de eenvormige wet geen enkel voorbehoud worden gemaakt." ;

./.

Overwegende dat de Eenvormige wet betreffende de dwangsom, voor zover hier van belang, bepaalt :

Artikel 1, lid 1 : "De rechter kan op vordering van een der partijen de wederpartij veroordelen tot betaling van een geldsom, dwangsom genaamd, voor het geval dat aan de hoofdveroordeling niet wordt voldaan, onverminderd het recht op schadevergoeding indien daartoe gronden zijn. Een dwangsom kan echter niet worden opgelegd in geval van een veroordeling tot betaling van een geldsom." ;

Overwegende dat bovengenoemde teksten, in hun onderling verband en samenhang, geen enkel aanknopingspunt bieden voor de stelling dat de Eenvormige wet niet van toepassing is op gevallen als in vraag A bedoeld ;

Overwegende dat integendeel uit artikel 3 van genoemde Benelux-Overeenkomst - en wel in het bijzonder uit de tegenstelling tussen de leden 1 en 2 van dat artikel - valt af te leiden dat de Overeenkomstsluitende Partijen ervan zijn uitgegaan dat in ieder geval rechtsvorderingen op het gebied van het burgerlijk recht in beginsel tot het toepassingsgebied van de Eenvormige wet behoren ;

Overwegende dat dit gezichtspunt bevestiging vindt in de "Gemeenschappelijke memorie van toelichting", in het bijzonder waar deze de betekenis van het instituut van de dwangsom geheel in het algemeen plaatst in het kader van de problemen van de tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen op het gebied van het burgerlijk recht ; dat immers die memorie onder meer inhoudt : "Hoofdstuk III, de eenvormige wet, A. Algemene opmerkingen : De tenuitvoerlegging van gerechtelijke beslissingen op het gebied van het privaatrecht brengt problemen mee ..." ;

Overwegende dat het vorenstaande meebrengt dat de Eenvormige wet in beginsel ook van toepassing is op veroordelingen tot nakoming van een verplichting voortvloeiende uit het familierecht ;

Overwegende dat de Hoge Raad zijn vraag in het bijzonder toespitst op een veroordeling tot nakoming van een verplichting uit het familierecht "als waarvan in deze zaak sprake is" ;

./.

Overwegende dat het hier blijkens de door de Hoge Raad gegeven uiteenzetting der feiten gaat om een veroordeling, in kort geding, tot nakoming van de verplichting van partij Ladan om de desbetreffende minderjarige af te geven aan de over die minderjarige benoemde voogdes ;

Overwegende dat er ook in zodanig geval behoefte kan bestaan de nakoming van de veroordeling door het invoeren van een geldelijke prikkel zoveel mogelijk te verzekeren ;

Overwegende dat derhalve vraag A bevestigend moet worden beantwoord, hetgeen meebrengt dat vraag B geen beantwoording behoeft ;

TEN AANZIEN VAN DE KOSTEN :

Overwegende dat het Hof volgens artikel 13 van het Verdrag betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof de kosten moet vaststellen die op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria van de raadslieden van partijen, voor zover dit in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is ;

dat volgens de Nederlandse wetgeving het salaris van de raadslieden van partijen wordt begrepen in de kosten die aan de in het ongelijk gestelde partij in rekening worden gebracht ;

Overwegende dat het Benelux-Gerechtshof de in Nederland in de cassatie-instantie voor de berekening van zodanig salaris geldende maatstaven in aanmerking zal nemen ;

Uitspraak doende op de door de Hoge Raad gestelde vraag A ;

Gelet op de conclusie van de Advocaat-Generaal Dumon ;

./.

VERKLAART VOOR RECHT :

De Eenvormige wet betreffende de dwangsom is ook van toepassing op gevallen waarin de hoofdveroordeling in de zin van artikel 1 van die wet strekt tot nakoming van een verplichting uit het familierecht als waarvan in de onderhavige zaak sprake is ;

Uitspraak doende omtrent de op de behandeling voor het Benelux-Gerechtshof gevallen kosten :

Bepaalt die kosten voor ieder van beide partijen op fl 1.930,- (exclusief B.T.W.).

Aldus gewezen door de Heren F. Goerens, President, A. Wauters, Eerste Vice-President, Mr Ch.M.J.A. Moons, Tweede Vice-President, R. Legros, R. Thiry, C. Wampach, Mr H.E. Ras en Mr W.L. Haardt, Rechters en R. Janssens, plaatsvervangend Rechter ;

en uitgesproken ter openbare zitting te 's-Gravenhage, op 11 mei 1982, door de Heer Tweede Vice-President, Mr Ch.M.J.A. Moons, in aanwezigheid van de Heer Advocaat-Generaal Mr W.J.M. Berger en de Heer Hoofdgriffier dr G.M.J.A. Russel.

(G.M.J.A. RUSSEL)

(Ch.M.J.A. MOONS)